

دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی شیراز

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی ایران
معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه ریزی آموزشی

«طرح دوره نظری - عملی»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: هماتولوژی و انتقال خون

عنوان درس: آزمایشگاه خون شناسی ۱

نوع و تعداد واحد^۱: ۱ واحد (عملی)

نام مسؤل درس: دکتر علی امینی

مدرس / مدرسان: دکتر علی امینی، دکتر ریما منافی، دکتر محمدمهدی نوروزی

پیش نیاز/ همزمان: خون شناسی ۱

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد خون شناسی آزمایشگاهی

اطلاعات مسؤل درس:

رتبه علمی: استادیار

رشته تخصصی: هماتولوژی آزمایشگاهی و بانک خون

محل کار: دانشکده پیراپزشکی

تلفن تماس: ۸۶۷۰۴۶۶۵

نشانی پست الکترونیک: amini.a20@yahoo.com

^۱نوع واحد: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب در برنامه آموزشی

توصیف کلی درس

خون‌شناسی (Hematology) علمی است که به بررسی سلول‌های خونی از نظر چگونگی و جایگاه تولید، وظایف و نقش هر کدام از آن‌ها و بیماری‌های مربوطه پرداخته و در مقطع کارشناسی ارشد خون‌شناسی در ۳ قسمت جداگانه که شامل کلیات و بیماری‌های مربوط به RBCs، بیماری‌های مربوط با WBCs و هموستاز، انعقاد و بیماری‌های مربوطه می‌باشد، مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد. لذا این درس اهمیت بسزایی داشته و تنوع و گستردگی آزمایشات مربوط به سیستم خون، لزوم توجه ویژه به این درس را می‌رساند.

اهداف کلی / محورهای توانمندی (Competency):

آشنایی با کلیات خون‌شناسی، بررسی CBC و اسمیر خون محیطی و انواع اختلالات RBC به نحوی که فراگیر قادر به تشخیص انواع اختلالات RBC بوده و توانایی گزارش و تفسیر لام خون محیطی و تست‌های تخصصی در جهت شناسایی آن اختلالات، باشد.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توانمندی (Core Competency):

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

- ✓ توانایی انجام شمارش سلول‌های خونی به روش‌های دستی و دستگاهی را کسب کند.
- ✓ به مشخصات مورفولوژیک سلول‌های خونی و گزارش و تفسیر اسمیر خون محیطی تسلط کامل داشته باشد.
- ✓ بتواند الکتروفورز هموگلوبین و تفسیر آن را انجام دهد.
- ✓ نحوه گزارش و تفسیر آزمایشات خونی را بداند.
- ✓ تسلط کافی بر آزمایشات هماتولوژیکی و ارتباط آن‌ها با دیگر آزمایشات و علائم بالینی بیمار داشته باشد.
- ✓ از سایر تست‌های تکمیلی آگاهی داشته و توانایی پیشنهاد مناسب آن‌ها به پزشک را کسب کند.
- ✓ قابلیت انتقال مفاهیم آموزش داده شده به سایر همکاران و دانشجویان را داشته باشد.

رویکرد آموزشی!:

ترکیبی^۳

حضوری

مجازی^۲

روش‌های یاددهی-یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد حضوری

سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

بحث در گروه‌های کوچک

1. Educational Approach
2. Virtual Approach
3. Blended Approach

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

- یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریو
- استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هم‌تایان)
- یادگیری مبتنی بر بازی
- سایر موارد نام ببرید.....

جدول تقویم ارائه درس آزمایشگاه خون شناسی ۱ روز و ساعت کلاس: چهارشنبه‌ها ساعت ۱۵-۱۳

جلسه	عنوان مبحث فعالیت یادگیری / تکالیف	روش یاددهی - یادگیری	تاریخ ارائه	نام مدرس / مدرس‌ان
۱	اصول و انواع خونگیری جهت آزمایشات هماتولوژی، انواع ضد انعقادها، روش تهیه و اثرات آن‌ها	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۳/۰۶/۲۸	دکتر منافی
۲	اساس کار دستگاه‌های هماتولوژی (سل کانتر، ESR و میکروهماتوکریت)	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۳/۰۷/۰۴	دکتر منافی
۳	شمارش گلبول‌های خونی به روش دستی و دستگاهی و محاسبه اندکس‌های خونی	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۳/۰۷/۱۱	دکتر نوروزی
۴	اندازه‌گیری هموگلوبین و هماتوکریت به روش دستی و انجام آزمایش سدیمان (ESR)	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۳/۰۷/۱۸	دکتر نوروزی
۵	اصول تهیه گسترش خونی و رنگ آمیزی اسمیر خون محیطی (PBS)	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۳/۰۷/۲۵	دکتر نوروزی
۶	مطالعه سلول‌های نرمال PBS	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۳/۰۸/۰۲	دکتر نوروزی
۷	شمارش افتراقی سلول‌های نرمال گسترش خونی و تخمین شمارش سلولی از روی لام	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۳/۰۸/۰۹	دکتر نوروزی
۸	بررسی دودمان گلبول‌های قرمز	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۳/۰۸/۱۶	دکتر نوروزی
۹	مطالعه لام‌های مربوط به انواع مورفولوژی گلبول‌های قرمز	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۳/۰۸/۲۳	دکتر امینی
۱۰	نحوه گزارش استاندارد PBS	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۳/۰۸/۳۰	دکتر امینی
۱۱	مطالعه لام‌های مربوط به انواع آنمی‌ها	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۳/۰۹/۰۷	دکتر امینی
۱۲	مطالعه لام‌های مربوط به انواع انگل‌های خونی	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۳/۰۹/۱۴	دکتر غروی
۱۳	شمارش رتیکلوسیت و محاسبه RPI	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۳/۰۹/۲۱	دکتر امینی
۱۴	انجام تست شکنندگی اسمزی (OFT)	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۳/۰۹/۲۸	دکتر منافی
۱۵	انجام تست‌های Sickling و هامز (Ham's Test)	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۳/۱۰/۰۵	دکتر منافی
۱۶	الکتروفورز هموگلوبین	سخنرانی تعاملی	۱۴۰۳/۱۰/۱۲	دکتر منافی
۱۷	مرور لام	سخنرانی تعاملی	با هماهنگی	دکتر امینی

وظایف و انتظارات از دانشجو:

وظایف عمومی دانشجو و انتظارات در طول دوره نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه های کلاس^۱

روش ارزیابی دانشجو:

▪ ذکر نوع ارزیابی:

- ارزیابی تکوینی (سازنده)^۲

- ارزیابی تراکمی (پایانی)^۳

سهم ارزشیابی هر نوع / روش در نمره نهایی و سهم نمره اساتید دوره

۹۰٪ ارزیابی تراکمی (آزمون کتبی چهارگزینه‌ای، تشریحی و ...) و ۱۰٪ ارزیابی تکوینی

منابع:

منابع شامل کتاب های درسی، نشریه های تخصصی، مقاله ها و نشانی وب سایت های مرتبط می باشد.

الف) کتب:

- Practical Hematology (Dacie), last edition.
- Blood cells (Barbara J. Bain), last edition.
- Clinical Diagnosis & Management by Laboratory Methods (Henry), last edition.

ب) مقالات:

ج) محتوای الکترونیکی:

^۱ وظایف عمومی می توانند در همه انواع دوره های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.

2 . Formative Evaluation
3 . Summative Evaluation